

Као што је већ постало уобичајено, свака нова школска година у Србији доноси још један проблематични случај епских размера. Прошли пут су то биле близнакиње које тероришу околину, а овог пута то је опаки [хиперактивни шестак](#), страх и трепет једне земунске школе, у којој су учионице прошле недеље опустеле јер су уплашени родитељи и деца одлучили да бојкотују наставу док он не престане да сеје ужас по школским ходницима.

Наравно, није спорно то што се деца и њихови родитељи боје шта може да уради дечак који у школу доноси нож и прети да ће их исецкати. Проблем је што сви они заједно, са све школским колективом и властима, практично ништа не могу да ураде поводом овог једног дванаестогодишњака и сличних „хиперактивних“ случајева који, када не прете ножевима – [избацују другу децу кроз прозор](#). Школа нема алтернативу, па ни за оне који за њу нису ни спремни ни способни, а богме је нису ни заслужили. Најважније је образовање, и ако треба, у свакој учионици, ма у свакој клупи ће седети психолози, педагози, полиција, социјални радници, представници невладиних организација, па и представници ЕУ, сви спремни да помогну да се настава одржи и свако дете у Србији оствари своје право на „инклузију“ и остале тренди појмове. Руку на срце, ко би од нас уопште пристао да му снег испред зграде чисти неко ко не зна како се „лопата“ мења по падежима, или да му, не дај боже, прозоре пере неко ко не зна шта је Х2О. Уосталом, у светлој будућности такве послове уместо нас ионако ће обављати машине, а ми ћемо сви бити „лидери“.. Шалу на страну, лепо је трудити се да свако дете буде у школи, али када се око тога труди превише, на крају, као у овој земунској причи, у школи не буде ниједно.

Из Министарства за рад и социјална питања прошле недеље [најавили су](#) да ни следеће године неће моћи да оставре планирану стратегију за подстицање рађања. Ништа чудно – буџет је танак, а „потплаћивање“ родитеља је јако скуп посао – на крају крајева, где пише колико је тачно родитељима довољно? Јесте да је трошкова много, и да није лако када треба искеширати за пелене, колица, ауто-столицу, увозну вакцину, вртић, зимовања, летовања, екскурзије по иностранству, тенис, енглески и све оно што данас спада у минимум услова за нормалан развој дечје психе. Али то је тек врх леденог брега – будући родитељи морају прво да плате себи студирање, па да нађу простојан посао, па купе стан, кола.. Просто, нема те државе ни државног буџета који могу да иду у корак са померањима стандарда и инфлацијом „минимума услова“ за родитељство.

Само, ако су новац и стандард предуслови, како су онда претходне генерације могле да

приуште толику децу, и зашто данас и најбогатије земље кубуре са наталитетом? Можда је ипак мало већи проблем то што је имати децу постало исувише компликовано и захтевно. За почетак, некада није била потребна оружана пратња да се оде до школе само зато што „свако дете има право на образовање“. Није било нужно плаћати ни 250 евра за рођендан трогодишњака у играоници, а родитељи мало старије деце нису морали да се задужују како би искеширали за патике од 16.000 динара без којих се не сме међу вршњаке.

Наравно, није тешко само пратити трендове у трошењу пара, тешко је и васпитавати децу прогресивним методама, које се углавном свode на то да грлите дете сваки пут када би можда пре требало да га жвајзнете. То још некако функционише са једним, али која мајка четворо деце може да постигне да им све објашњава сталоженим и охрабрујућим гласом, и када би она стигла ишта друго у животу да уради? А ту су још и нагомилани савремени страхови због којих родитељи непрестано држе децу на оку уместо да их пошаљу у парк или на пијаци и сами мало предахну. Дакле, много више него у новцу, проблем је у модерном приступу родитељству, које, под будним оком стручњака и медија, постаје немогућа мисија и извор сталне фрустрације. На крају, оном једном зарез нешто детету по пару које се у Србији данас роди можда и јесте боље – неће укачити менингитис захваљујући скупом вакцини, безбедније ће се возити јер седи у ауто-столици и постаће светски човек захваљујући екскурзијама по иностранству, али оном другом, трећем или четвртом које се услед захтевности родитељства никада не роде, и није баш тако сјајно. За њихову инклузију међу рођене биће потребно мало више здравог разума и мало мање отрцаних НВО фраза.